

ПЗВО «КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Затверджено
наказом президента КиМУ №043
від 31 березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ НА
ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «ПРАВО»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D8 «ПРАВО»
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ
(на основі ступеня – бакалавр)**

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань абітурієнтів з теорії держави і права і конституційного права України. При проведенні фахового вступного випробування із вступниками також враховується ступінь оволодіння ними навичок роботи з міжнародними та національними правовими актами, вміння правильно їх тлумачити.

Структура фахового вступного випробування складається з 60 тестових завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Вимоги до професійного відбору

а) Загальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

- високий рівень засвоєння програмного матеріалу;
- необхідний загальнокультурний рівень;
- ґрунтовне знання основних правових та суспільствознавчих понять;
- знання основних засад політичної системи України;
- знання основних понятійних категорій окремих галузей національного права;
- навички роботи з інформацією із засобів масової інформації.

б) Спеціальні вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів:

Вступники повинні **знати**:

- предмет теорії держави і права; концепції про походження держави і права;
- поняття і ознаки держави, її форми правління та державного устрою;
- закономірності побудови правової держави;
- правотворчість, правозастосування і тлумачення норм права;
- поняття правомірної поведінки, правопорушення та юридичної відповідальності;
- предмет галузі конституційного права України, методи конституційно-правового регулювання;
- структуру, функції, юридичні властивості Конституції, її роль і місце в системі права;
- загальні засади конституційного ладу;
- конституційно-правовий статус особи, гарантії реалізації основних прав, свобод і обов'язків громадян України;
- виборчу систему України та нормативно-правове регулювання організації і проведення виборів і референдумів;
- конституційно-правовий статус законодавчої, виконавчої і судової влади;
- правові основи функціонування місцевого самоврядування;
- конституційні засади територіального устрою України.

уміти:

- володіти загальнотеоретичними поняттями і категоріями;
- давати аналіз і тлумачення нормам права, нормативно-правовим актам;
- використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини;
- обґрунтовувати законність доцільності правових рішень, що приймаються;
- розрізняти поняття права, його функції, форми та соціальну цінність;
- застосовувати конституційне законодавство та знання науки конституційного права України у вирішенні професійних завдань;
- орієнтуватися в системі конституційного законодавства;
- використовувати акти офіційного тлумачення чинного законодавства;
- здійснювати обґрунтування правової позиції з використанням конституційного законодавства.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рейтингові оцінки у балах визначаються за національною шкалою та шкалою ECTS у відповідності до кількості правильних відповідей таким чином:

За правильне виконання всіх тестових завдань абітурієнт може набрати 60 балів. Відповідність між 60 бальною та 200 бальною шкалами подано нижче:

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за 200-бальною шкалою
58-60	196-200
53-57	187-195
48-52	178-186
43-47	169-177
38-42	160-168
33-37	151-159
28-32	142-150
23-27	133-141
18-22	100-132
13-17	82-99
8-12	40-81
1-7	39...

Кількість правильних відповідей	Коефіцієнт засвоєння	Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
60	100%	100	A	відмінно
59	98%	98	A	відмінно
58	96%	96	A	відмінно
57	95%	94	A	відмінно
56	93%	92	A	відмінно
55	91%	90	A	відмінно
54	90%	88	B	добре
53	88%	86	B	добре
52	87%	84	B	добре
51	85%	82	B	добре
50	83%	80	C	добре
49	82%	78	C	добре
48	80%	76	C	добре

47	78%	74	D	задовільно
46	77%	71	D	задовільно
45	75%	68	D	задовільно
44	73%	66	E	задовільно
43	72%	63	E	задовільно
42	70%	60	E	задовільно

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Теорія держави і права

Поняття юридичної науки. Предмет теорії держави і права як теоретичної бази сучасного правознавства.

Головні причини виникнення держави. Основні ознаки держави, що відрізняють її від організації влади в первісному суспільстві. Держава як політична форма організації громадського суспільства. Поняття типу держави. Сучасні теорії типології держави і права. Функції держави: поняття. Система функцій держави.

Поняття форми держави. Основні елементи форми держави.

Державний апарат і система спеціальних владних установ. Поняття механізму держави. Основні характерні ознаки державного механізму. Структура державного механізму. Принцип розподілу влади. Політична система суспільства: поняття. Співвідношення політичної системи суспільства і громадянського суспільства.

Право об'єктивне і право суб'єктивне. Суб'єктивне право як вияв об'єктивного права. Характерні риси суб'єктивного права. Поняття функцій права. Поняття та основні ознаки соціальних норм. Поняття норми права. Ознаки норм права. Структура норм права: поняття, структурні елементи правової норми.

Поняття форми права. Внутрішня структура права і поняття системи права. Основні галузі права. Основні галузі права, що сформувалися в Україні.

Поняття правотворчості. Суб'єкти правотворчості в Україні. Поняття системи законодавства. Складові частини системи законодавства. Мета та поняття систематизації нормативно-правових актів.

Поняття правових відносин. Види правовідносин. Соціальна природа реалізації норм права. Поняття реалізації норм права. Основні форми реалізації норм права. Сутність і значення тлумачення норм права. Поняття правосвідомості. Структура правосвідомості. Правомірна поведінка. Правопорушення. Поняття юридичної відповідальності.

Конституційне право України

Поняття конституційного права України, його місце і роль в правовій системі держави. Предмет і метод конституційного права та їх особливості. Система конституційного права як галузі права. Основні положення вчення про конституцію. Поняття фактичної та юридичної конституції. Функції Конституції України. Принципи Конституції України. Юридичні властивості Конституції України. Загальна характеристика структури Конституції України.

Поняття та зміст конституційного ладу. Структура конституційного ладу. Основні принципи суспільного ладу в Україні. Поняття основних прав і свобод людини і громадянина, їх співвідношення. Міжнародні стандарти прав людини. Механізм реалізації конституційних прав і свобод людини.

Поняття громадянства України. Основні політико-правові принципи громадянства. Поняття референдуму та їх види. Предмет всеукраїнського та місцевих референдумів.

Поняття виборчого права. Класифікація виборів в Україні. Джерела виборчого права України. Виборчі принципи в Україні.

Структура Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України.

Президент України як глава держави. Вимоги щодо кандидатів в президенти. Функції та повноваження Президента України.

Характеристика законодавства, що регулює правовий статус Кабінету Міністрів України. Порядок формування уряду в Україні. Повноваження Кабінету Міністрів України в різних сферах суспільного життя.

Поняття та принципи побудови судової системи в Україні. Система судоустрою в Україні. Конституційний Суд в системі державних органів України. Поняття місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Поняття територіального устрою в Україні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теорія держави і права

1. Бостан С. К., Гусарева С. Д., Пархоменко Н. М. Теорія держави і права: навчальний посібник. Київ: Академія, 2013. 348 с.
2. Ведерніков Ю. А., Грекул В. С. Теорія держави і права: навч. посібн. 4-те вид. Київ: Центр навч. літератури, 2005. 224 с.
3. Ведерніков Ю. А., Папірна А. В. Теорія держави і права. Навчальний посібник (рек. МОН України). Київ: Знання, 2008. 333 с.
4. Венгеров А. Б. Теория государства и права: учебник. Москва: Омега-Л, 2005. 608 с.
5. Гіда Є. О., Білозьоров Є. В., Завальний А. М., Осауленко А. О. та ін. Теорія держави та права: за вимогами кредитно-модульної системи навчання: підручник для бакалаврів (затв. МОН України). Київ: Ліпкан, 2011. 576 с.
6. Горун О. В., Камінська Н. В., Фатхудінова О. В. Теорія держави та права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: КНТ, 2011. 216 с.
7. Гусарев С. Д., Олійник А. Ю., Слюсаренко О. Л. Теорія держави і права України. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: Правова єдність, 2008. 270 с.
8. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2015. 392 с.
9. Кашанина Т. В. Происхождение государства и права. Москва: Юрист, 1999. 335 с.
10. Кельман М. С. та ін. Загальна теорія держави та права: підручник. Львів: Новий світ-2000, 2003. 584 с.
11. Кельман М. С., Мурашин О. Г., Хома Н. М. Загальна теорія держави і права: підручник для ВНЗ (рек. МОН України) 3-є вид. Львів: Новий світ, 2013. 584 с.
12. Кириченко В. М., Куракін О. М. Теорія держави і права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2010. 264 с.
13. Костюк В. О. Загальна теорія держави та права: навч. посібник. Київ: Атіка, 2005. 592 с.
14. Кравчук М. В. Теорія держави і права: опорні конспекти. Київ: Атіка, 2003. 288 с.
15. Крестовська Н. М., Александрова Ю. В., Балобанов О. О., Балобанова Д. О., Пятіна В. А. Правознавство: підручник. Одеса: Атлант, 2015. 554 с.
16. Лемак В. Теорія держави для юристів і політологів: навч. посібн. Ужгород: Ужгородська міська друкарня, 2002. 295 с.
17. Лопушанский Ф. А. Правопорушення та відповідальність. Київ: Наукова думка, 1982. 112 с.
18. Нерсисянц В. С. Общая теория права и государства: учебник для вузов. Москва: Норма, 2000. 552 с.
19. Основы теории права и государства в вопросах и ответах: учебное пособие. Харьков: Одиссей, 2002. 400 с.
20. Поляков И. И. Теория права и государства: учебник. Одеса: Фенікс, 2011. 542 с.
21. Проблемы теории государства и права / под ред. Марченко М. Н. Москва: Юрист, 2001. 656 с.
22. Рабінович П. М. Основы загальної теорії права та держави: навчальний посібник. 10-е вид. Львів: Край, 2008. 224 с.
23. Селецький С. І. Теорія держави та права: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2012. 246 с.
24. Середя Г. П., Степенко С. Г. Проблеми теорії держави і права: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: КНТ, 2009. 184 с.
25. Скакун О. Ф. Права система України на правовій карті світу. Харків: Еспада, 2004. 96 с.
26. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: енциклопедичний курс: підручник для ВНЗ (затв. МОН України). 2-е вид. Харків: Еспада, 2009. 752 с.

27. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник для ВНЗ (затв. МОН України). 4-е вид. Київ: Алерта, 2013. 524 с.
28. Субботін В. М. та ін. Теорія держави і права: навч. посібник. Київ: Знання, 2005. 327 с.
29. Тимченко С. М., Удовика Л. Г. Теорія держави і права: практикум для юридичних факультетів: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2008. 248 с.
30. Федоренко Г. О. Теорія держави і права: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни (рек. МОН України). 2-е вид. Київ: КНЕУ, 2009. 232 с.
31. Футей Б. Становлення правової держави в Україні: 1991-2005. 2-е вид. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 352 с.
32. Шестопалова Л. Теорія держави і права: посібник. Київ: Паливода, 2012. 256 с.

Конституційне право України

1. Антонов В. О., Батанов О. В., Воротіна Н. В. Конституційне право України: академічний курс: підруч. для студ. вищих навч. закл. у 2 т. Т. 1 / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького / Ю. С. Шемшученко (заг. ред.) Київ: ТОВ „Вид-во „Юридична думка”, 2006. 800 с.
2. Букач В. В., Клименко О. І., Колб О. Г., Кулик Т. О. та ін. / за заг. ред. Олійника А. Ю. Актуальні проблеми конституційного права України: підручник для ВНЗ (рек. МОН України). Київ: ЦУЛ, 2013. 554 с.
3. Годованець В. Ф., Головін А. С. Конституційне право України: навч. посібник. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011. 384 с.
4. Кафарський В. І., Припхан І. І. Конституційне право України у схемах: навчальний посібник (рек. МОН України). Київ: Ліра-К, 2013. 272 с.
5. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Права людини і громадянина в Україні: підручник. Київ: Всеукраїнська асоціація видавництв „Правова єдність”, 2008. 350 с.
6. Конституційне право України / за ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики. Київ: Український центр правничих студій, 1999. 376 с.
7. Конституційне право України за ред. Ю. С. Шемшученка. Академічний курс: підруч. у 2 т. Т. 2 / Київ: ТОВ „Видавництво „Юридична думка ” 2008. 800 с.
8. Конституційне право України: підручник / За ред. В. Ф. Погорілка. Київ: Наукова думка, 1999. 734 с.
9. Кравченко В. В. Конституційне право України: навч. посібник Київ: Атіка, 2017. 568 с.
10. Кравченко В. В. Конституційне право України, виправл. та доповн. навч. посібник. Вид. 6-те. Київ: Атіка, 2007. 592 с.
11. Майданик О. О. Конституційне право України: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2011. 380 с.
12. Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л. Конституційне право України: підручник / за заг. ред. В. Ф. Погорілка. Київ: Наукова думка; Прецедент, 2007. 344 с.
13. Погорілко В. Ф., Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підруч. для студ. юридичних спец. вищ. закл. Освіти. НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка 3. вид. Київ: Наукова думка, 2003. 732 с.
14. Погорілко В. Ф. Конституційне право України. Академічний курс: підруч. для студ. вищих навч. закл. У 2 т. Т.1 НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Київ: ТОВ „Вид-во „Юридична думка”, 2006. 544 с.
15. Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: навч. посіб., Київ: Атака, 2004. 464 с.

16. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 556.
17. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 632 с.
18. Фрицький О. Ф. Конституційне право України: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 509 с.
19. Шаптала Н. К., Задорожня Г. В. Конституційне право України. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Запоріжжя: Дике поле, 2012. 480 с.